Erityisasiantuntija Emmi Vettenranta

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain ja toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Esityksen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta annettua lakia ja toimeentulotuesta annetun lain 7 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä. Esityksen tavoitteena on kehittää 65 vuotta täyttäneiden vakuutettujen hoito- ja tutkimuskorvauksilla eli Kela-korvauksilla toteutettua valinnanvapauskokeilua. Valinnanvapauskokeilun kehittäminen perustuu kokeilun seurantaan ja tutkimukseen sekä palveluntuottajilta ja asiakkailta saatuihin tietoihin.

Esityksen mukaan valinnanvapauskokeiluun lisättäisiin oikeus korvaukseen fysioterapiasta. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet ovat suurin yksittäinen sairausryhmä, jonka vuoksi kokeilussa on asioitu lääkärin vastaanotolla. Fysioterapeutin tekemän tutkimuksen ja antaman hoidon korvattavaksi lisäämisellä tavoitellaan iäkkäiden toimintakyvyn ylläpitämistä ja edistämistä sekä tuetaan turvallista ja itsenäistä kotona asumista. Fysioterapiasta saisi korvauksen enintään neljästä käynnistä kalenterivuodessa. Kela asettaisi fysioterapiakäynneille enimmäishinnan samaan tapaan kuin kokeilun yleislääkärikäyntien osalta on tehty. Asiakkaan omavastuuosuudesta säädettäisiin laissa, ja se vastaisi julkisen perusterveydenhuollon yksilökohtaisen fysioterapian asiakasmaksun enimmäismäärää.

Lisäksi ehdotetaan, että 65 vuotta täyttäneiden hoito- ja tutkimuskorvauksia maksettaisiin yleislääkärin vastaanottokäynneistä enintään kuusi kertaa kalenterivuodessa. Tällä hetkellä kokeilussa voi saada korvauksen enintään kolme kertaa kalenterivuodessa. Muutoksen tavoitteena on parantaa hoidon jatkuvuutta kokeilussa ja vahvistaa valinnanvapautta.

Samalla ehdotetaan, että kokeilun voimassaoloa pidennettäisiin yhdellä vuodella, eli 31.12.2028 saakka.

Lisäksi toimeentulotuesta annetun lain väliaikaista poikkeusta valinnanvapauskokeilun omavastuuosuuksien huomioimisesta perustoimeentulotuessa muina perusmenoina 65 vuotta täyttäneillä jatkettaisiin vuodella edelleen 28.2.2029 saakka. Perustoimeentulotuen poikkeus koskisi myös fysioterapian omavastuuosuuksia.

Esityksen vaikutukset

Esityksen arvioidaan lisäävän Kela-korvausmenoja noin 11 miljoonaa euroa vuodessa vuosina 2027 ja 2028. Tästä 10 miljoonaa euroa johtuisi fysioterapian korvausten lisäämisestä kokeiluun ja 1 miljoonaa euroa lääkärikäyntien käyntirajoituksen korottamisesta. Lain voimassaolon pidentäminen yhdellä vuodella lisäisi korvausmenoja yhteensä 31 miljoonaa euroa. Valtion rahoitusosuuden lisäys olisi vuoden 2027 osalta noin 6 miljoonaa euroa ja vuoden 2028 osalta noin 16 miljoonaa euroa. Lisäksi Kansaneläkelaitoksen toimintamenojen arvioidaan lisääntyvän 0,5 miljoonaa euroa vuosina 2027 ja 2028.

Esityksen vaikutuksista saatuja tietoja hyödynnettäisiin tulevaisuudessa myös perusterveydenhuollon palveluiden ja omalääkärimallien kehittämisessä. Esityksen seurauksena saataisiin lisätietoa asiakkaiden hoitopoluista ja eri terveydenhuollon sektorien yhdyspintoihin liittyvistä mahdollisista ongelmista.

Erityisasiantuntija Emmi Vettenranta

Voimaantulo ja valtioneuvoston asetus

Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027.

Lisäksi valmistellaan valtioneuvoston asetus, jossa säädettäisiin tarkemmin fysioterapiakäyntien korvauksen perusteista ja enimmäishinnasta. Asetusluonnos on hallituksen esityksen liitteenä.